

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Înși cu poporul
ca să nu rădăciți!”

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet

Registrată în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 32-1943

Organ al Asociațiunii pentru literatura română și
cultura poporului Român, „Astra”

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxe poștale plătite în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Tăria popoarelor

Omul se naște în lume ca ființa cea mai neputincioasă. Copilul începând dela primele zile, apoi lunile și anii următori cere grije și iar grije. Singur, copilul nu e în stare să facă nimic pentru a-și asigura traiul și îngrijii sănătatea.

Puii animalelor, ca și ai păsărilor — domestice sau sălbatice — în câteva zile, săptămâni sau luni se descurcă cu mai multă ușurință, putându-se hrăni singuri sau apărându-se împotriva primejliilor, chiar și când părinții sunt lipsă. Cu alte cuvinte natura le-a dat acestora din urmă toate putințele de a se putea ocroti singuri.

Numai puiul de om e neputincios și viața lui atârână de aceea a părinților. S'ar părea că după cum ne naștem neajutorați, suntem sortiți să rămânem toată viața cele mai slabe viețuitoare de pe pământ.

Ori, iată că, ajuns la cea zisă maturitate, omul stăpânește pe toate viețuitoarele, precum și pe foarte multe din creațiunile și puterile firii. Într'adevăr omul a ajuns cu timpul să fie temut de cele mai curute și mai puternice animale; el a pus stăpânire pe mări, oceane și pe văzduh, prin puterea și cârmuirea mașinilor de tot felul — dând urmare poruncii Celui de sus: „Stăpâniți pământul!”

Înzestrarea aleasă a omului, cu daruri sufletești și intelectuale față de celelalte viețuitoare, ne pune înainte un mare, adevăr, care trebuie să fie călăuză în viață și a omului singuratec, și a popoarelor. Anume că omul numai atâta vreme e tare, sănătos și mulțumit în viață, câtă vreme se lasă condus de puterile și darurile sufletești: minte, bunăvoință, dragoste ș. a.

Tot ceea ce face omul împotriva puterilor lui sufletești, aduce nenorocire asupra lui însuși și asupra popoarelor.

Câtă vreme omul și un popor se călăuzește în viața sa de zicala că „Ceea ce îți nu îți place altuia nu-i face” — va avea zile senine, liniște și prosperitate. Ba va câștiga și mult în fața semenilor săi. Cât ce se abate dela legea de mai sus, nenorocirile — mai de vreme sau mai târziu — vor cădea asupra sa.

E o lege veșnică lăsată de Cel mai presus de fire, că cine aduce răul în el sau în alții, cine umple lumea de nenorociri și suferințe — ori cât ar părea de puternic — odată și odată se va prăbuși, așiderea arborelui găunos și putred în bătaia furtunii.

Tot despre alegerea meseriei

Am spus că una dintre condițiile principale este cunoașterea meseriei pe care vrea s'o aleagă copilul. Să știe adică despre acea meserie cât mai multe lucruri: în ce condiții se lucrează, ce boale poate primi meseriașul, ce câștig poate aduce ș. a. Orice cunoștință în legătură cu meseria pe care un tânăr sau o fată ar dori s'o învețe ajută acestora să chibzuiescă mai bine alegerea pe care trebuie s'o facă. Cum se pot dobândi aceste cunoștințe despre meserii?

În mod obișnuit copiii satelor noastre apucă drumul unei meserii în jurul anilor 14—16. Până la această vârstă ei sunt elevii școlilor primare, la sate, sau gimnaziilor urbane, la orașe. Prin vizite, făcute cu școala, la atelierelor sau întreprinderile mai de seamă din sat sau regiune, elevii își pot da seama, cât de puțin, despre condițiile ce se cer pentru buna îndeplinire a acestor meserii. Prin lămuririle primite și prin puțin exercițiu, acolo unde e cu putință, copiii pot judeca mai drept o situație care privește, poate, viitorul lor. La orele de lucru manual învățătorul poate observa, la rândul lui, îndemânarea și priceperea fiecărui copil pentru anumite lucrări și chiar interesul și plăcerea cu care acesta lucrează. Tot învățătorul, ar fi bine să vorbească elevilor în câteva ore dela sfârșitul ultimei clase primare despre însemnătatea alegerii meseriei. Părinții, la rândul lor, pot observa și ei cu ce se ocupă copilul mai mult în timpul său liber, cu ce-i place să se joace, ce-l interesează, ce slăbiciuni are sau ce-eace nu-i place, etc. De aceea e bine ca la alegerea meseriei să se țină seamă de toate aceste împrejurări.

Am spus că a doua condiție însemnată care trebuie avută în vedere este însă și cunoașterea copilului. Este bine ca tânărul care se hotărăște să îmbrățișeze o meserie oarecare să se cunoască, să-și știe calitățile și neajunsurile, puterile și slăbiciunile, dorințele și și interesele.

De aci învățătura că tăria unui popor nu stă în bogăția sau în armele lui, oricât de numeroase și năstrușnice ar fi ele, ci în sufletul lui. Câtă vreme sufletul unei națiuni e sănătos și neînvermănoșit, el e tare încă. Când, însă, sufletul i se îmbolnăvește, neamul cu pricina merge

Noi, oamenii, suntem în mod obișnuit încă nași să ne vedem mai degrabă și mai mari calitățile și însușirile bune și să trecem cu vederea scăderile și defectele pe care le avem. Cu ajutorul părinților, care și ei greșesc de multe ori, și al învățătorilor, copilul trebuie învățat să se cunoască, să se observe și să se prețuiască drept. Această cunoaștere de sine este folositoare pentru orice om și în orice împrejurare, dar pentru anumite profesii ea este absolut necesară. Și cu bunăvoință și hotărâre ea poate fi dobândită.

A treia condiție de care am spus că e bine să se țină seama la alegerea meseriei (și când zicem meserie sau profesiune noi ne gândim la orice fel de ocupație) este numărul locurilor libere sau care se eliberează anual într-o profesiune. Sunt meserii care abia acum își iau avânt și dezvoltare și care din cauză că nu sunt cunoscute la țară nu sunt îmbrățișate bucuros de către fiii satelor. Așa sunt de exemplu meseriile de operator de cinematograful, zincograf, etc. Altele, în schimb, sunt căutate deși nu sunt nici atât de rentabile și nici atât de ușor de găsit cum se pare la prima vedere. Exemplu: meseria de pantofar ș. a. Iată, prin urmare, că și în această privință este bine ca lucrurile să fie chibzuite îndelung pentru ca să nu săvârșim vreo greșală în paguba copilului.

Ca încheiere a acestei părți trebuie să spunem acum că alegerea meseriei unui copil este bine să se ia în considerare și chiar să se ceară sfatul: învățătorului, copilului și părinților. Aceștia trei trebuie să se sfătuiască, să se ajute pentru a ușura sarcina copilului și pentru a feri de pericole o parte din fiii neamului. Acolo unde se poate este bine să se ceară și sfatul oficiului de orientare profesională, instituție întreținută de stat special pentru acest scop și despre care vom spune câteva cuvinte într'un număr viitor.

D. Salade

Cititorii grațioși

de I. V. Spiridon

Approape nu întâlnești o gazetă în care să nu găsești, câte odată mai într'un colț, alte ori la un loc mai băttător la ochi, rugăminți din partea conducerii gazetelor, ca să se plătească abonamentele. Se arată scumpirea hârtiei și a mâinii de lucru, se arată o parte din greutățile pe cari are să le întâmpine ziarul, că la toate numai Dumnezeu le-ar mai putea ține socoteala.

Toate acestea le înțeleg toți cititorii le cred și dau deplină dreptate celor care le-au scris. Că e unii trec îndată la faptă și trimit imediat plata abonamentului. Alții le dau și ei dreptate, dar până să ajungă la poștă să trimită banii se întâlnesc pe drum cu un cunoscut, se mai întrebă unul pe altul de noutăți și cum noutățile nu sunt niciodată puține, până să ajungă la poștă a trecut ora și rămâne tot cu banii la el. A doua zi are de lucru mult, a treia zi e sărbătoare, a patra nu i-a dat prin cap și așa, de pe o zi pe alta, banii nu se mai îndură să plece.

Sunt cititori cari nu și-au plătit abonamentul de câte 2—3 ani. Alții și-au mai adus din când în când aminte, dar totdeauna cu mare întârziere. Cei cari întârzie mult, chiar dacă mai plătesc, banul tot nu mai are valoarea pe care ar fi avut-o dacă foaia ar fi fost plătită la vreme.

Toate se scumpesc dela o zi la alta. Totuși, dacă toți ar trimite datoriile vechi la foaie încă ar mai fi ceva. Și apoi dacă s'ar plăti și abonamentul înainte foaia ar putea să iese și mai bogată, poate în mai multe pagini, pentru că mai mult decât pentru oricine cuprinsul cât mai felurit și numărul sporit de pagini este o îndoită mulțumire sufletească pentru noi, cei cari o scriem.

Noi, cei de aici, nu suntem totuși de aici. Inima noastră a rămas acolo, în satele răslețite prin răzlețe și pe dealurile Ardealului. Pentru ridicarea acestor sate se cheltuiește truda noastră de fiecare ceas. Nu ne dăm înapoi dela nici-o osteneală, dar singure ostenele noastre nu sunt de a-

(Continuare în pag. 4-a)

spre prăbușire și se stinge din istorie. Urmările războiului abea potolit sunt o dovadă înfricoșătoare de ceea ce poate face mintea și voința popoarelor atunci când ele nu mai țin seamă de legile dumnezeiești și omești, când înzestrarea sufletească nu o folosesc spre bine, ei spre rău. Da-

că toate fiarele sălbatice din lume s'ar aduna la un loc, n'ar putea face atât de mare rău cu armele lor, precum a fost în stare omul.

A face rău nu înseamnă că ești puternic. Tare ești când faci binele. Tare ești când clădești, nu când dărâmi.

F. P.

Pentru suflet

Sub steagul Astrei

Pentru trup

Pe urmele Domnului

Fericitii sunt cei milostivi...

Milostenia este una din taptete creștinești cele mai frumoase și mai trebuțoare pentru câștigarea „averii celei netrecătoare”.

Fapta aceasta îi cuprinde pe creștinii cari au inimă plină de bunătațe și mână darnică. Asemenea creștini sunt în stare să împlinescă milostenia către satlelul, dar și aceea către trupul aproapelui lor.

Așa, către suflet, milostenia se face văzută printr'un sfat bun dat la vreme potrivită, printr'un cuvânt de mângâiere la vreme de necaz, prin învâțarea celor neștiutori, prin rugăciunea zisă din toată inima pentru binele său și al altuia, prin întoarcerea celor rătăciți la calea adevărului și prin altele asemenea.

Milostenia către trup o face cei cari stau, cu averea lor, în ajutorul celor lipsiți și necăjiți, către cei goi și neputincioși, către cei străini și în închisori, către cei în suferință și în boală.

Prin Samarineanul din Sf. Scriptură, Mântuitorul nostru Iisus ne arată, că oricare om este vrednic de ajutorul nostru, atunci când el se găsește în strâmtoare.

Și nu ne lăsăm stăpâniți de sgarcentie, care este un păcat tocmai împotriva milosteniei. Și să nu ne așezăm în tabăra celor cari socotesc că nu au cu ce veni în ajutorul aproapelui lor. În lumea creștinilor nu poate fi găsit nici măcar un singur om, care să nu aibă cu ce sări în ajutorul altuia; dar iarăși, nu poate fi întâlnit un om, care să nu simtă nevoie de ajutorare. Unii vor fi bogăți în cele ale lumii, dar vor fi avuși în cele ale duhului, dar vor fi având lipsă de sprijin întru cele ale trupului.

Și ne milostivim deci unul către altul, ca milostiv să ne fie și nouă Tatăl cel din ceruri. Să luăm aminte și la aceea, că pentru un ajutor trecător dat cuiva în viața de acum, ajutor și răsplată netrecătoare vom primi în lumea, în viața cea viitoare. Ajutând pe aproapele, facem împrumut lui Dumnezeu. Din acest împrumut, Făcătorul nostru ne va întoarce cu dobândă însutită.

D. Călugăr

Comunicări dela „Astra Centrală”

Dintr'o greșală de culegere, la comunicarea dela Astra Centrală din numărul trecut au fost uitați membrii fondatori. Publicăm încăodată, în întregime acest comunicat.

Comitetul central, întrunit în ședința din 9 Februarie a. c., având în vedere că taxele de membrii ai „Asociațiunii” nu mai corespund valorii monetare (banilor) de azi, primind sugestii chiar și dela cei cari voiesc să se înscrie în șirul membrilor, a hotărât urzarea taxelor de membrii în modul următor:

Membrii fondatori ai Casei naționale Centrale: dela Lei 5000 la 100 000, odată pentru totdeauna. Membrii fondatori ai „Asociațiunii”: dela Lei 2000 la 50.000, odată pentru totdeauna. Membrii pe viață ai „Asociațiunii”: dela Lei 1000 la 10.000, odată pentru totdeauna. Membrii activi: dela Lei 50 la Lei 1000. Membrii ajutători: dela Lei 10 la Lei 500.

Noile taxe intră în vigoare cu data de 1 Aprilie a. c. Domnii președinți de despărțăminte sunt rugați ca și până la primirea circularei să aducă această hotărâre la cunoștința cercurilor culturale.

Din încreșutul glorios al Astrei

Iubire și colaborare frățească deia „Astra”

XI

Nu este nimic mai frumos sub soare, zice Sfânta Scriptură, decât să vezi că frații de un neam, de un sânge și de o lege locuiesc împreună și lucrează în pace, pentru binele și fericirea lor. Iar bucuria lui este cu atât mai mare, cu cât, dacă citești istoria de sbucium și de frământare a Astrei, constai că se s'a realizat dela început chiar sub steagul ei.

Și nici nu se putea altfel. Căci n'a fost doar, iubirea temelul pe care se clădea toată munca acestei societăți culturale românești din Transilvania? Și acolo unde este iubirea, acolo unde ea lucrează prin oameni harnici și devotați, câte fapte mari nu se realizează? Nimic și nimic nu poate să-i reziste iubirii. Ea biruiește orice piedecă, ea dărâmă orice obstacole. Acolo unde adie duhul ei dătător de viață, se topește răceala și ura dintre oameni, acolo toată munca se face cu plăcere, iar roadele nu întârzie să se arate.

De altfel, tot numai această iubire dezinteresată, pusă în slujba poporului, îi mână și azi pe toți membrii Astrei, să-și întindă mâna într'o unire pentru tot ceea ce este bun și românesc. Pe drumul acesta trebuie să mergem toți,

totdeauna, după exemplul pe care ni-l dau primii conducători înțelepți ai „Astrei”.

Iată i pe cei dintâi luptători pentru întemeierea Astrei: Mitropolitul Andrei Șaguna, președintele ei și pe Timotei Cipariu, vice-președintele ei.

Se știe că la adunările generale ale Astrei dela Blaj, Hașeg și Abrud, Șaguna nu a luat parte, din motive și interese naționale. Fiind absent, adunările le-a condus marele cărturar al Bisericii surorii, Timotei Cipariu. La Abrud Cipariu a exprimat, în numele său și al întregii adunări, dorința să-l vadă pe Șaguna în fruntea măreșelor adunări generale, ca să le conducă — zice el: „cu toată energia îndălnită și cu toată însufleșirea ce știe a insufla în inimile tuturor”. Desigur, cuvintele acestea vor fi umplute de bucurie inima de mare român a lui Șaguna, care iubea „Astra” ca pe fiul său sufletesc, știind că ea se străduiește pentru ridicarea poporului român. Dar în același timp, iubea din foste puterile pe cei ce lucrează pentru atingerea scopurilor ei înalte. Și sentimentelor de dragoste, de pretuire aleasă și de încredere, mărlurite sincer de Cipariu, Șaguna se va grăbi să le răspundă în anul următor, cu aceeași căldură și apreciere dată de frații săi de o credință, de un neam și de un ideal.

Prof. S. Radu

SFATURILE DOCTORULUI

Farmacia de casă

— Obiceluri rele —

Fecarte adese se întâmplă, că omul ajuns la năcaz ascultă de orice sfat ce i-l dă un vecin sau pretin și când colo sfatul în loc să-l ajute l-a adus o și mai mare nenorocire. Prin satele noastre și azi se mai în o mulțime de obiceiuri ce produc desecri mari nenorociri.

Un astfel de obicei rău este a pune pământ pe o rană sau tăietură. Obiceiul a rămas din timpurile când nu era niciodată nici alte lucruri la îndemână și când o bucată de cârpă sau zdreanță era lucru mare și scump. Și omul ajuns la năcaz, cu o tăietură de cuțit sau topor din care curgea sânge, în lipsă de o cârpă sau vată a luat un pumn de pământ și l-a strâns bine pe rană. Este adevărat că scurgerea de sânge s'a oprit, fiindcă pământul a astupat și strâns rana, dar destul de des acest fel de astupare rana cu pământ a costat pe bietul om viața. Pământul, mai ales pământul în care se află balegi de vite, cum este pământul din curte și pământul din arătură sau pășune conține în el o otrăvă, care dacă ajunge pe o rană produce înverinarea de sânge din care cu greu scapi cu viață. Nu faceți acest lucru niciodată, fiindcă după cum vedeți e foarte primejdios, iar dacă s'a întâmplat să vă tăiați, legați rana cu o batistă curată, o bucată de cârpă sau orice pânză curată ce vă cade în mână.

În unele părți ale țării se obișnuiește să se pună fir de paiangen pe tăietură. Nici acest lucru să nu se facă fiindcă noi știm că pe pânza de paiangen să pune mult praf și murdărie, iar rana trebuie tratată cu leacuri și nu cu murdărie.

Boala care se ia, când punem pământ pe tăietură se chiamă tătăcărță sau tetanos. Este una dintre cele mai îngrozitoare boli, contra căreia nu este leac și omul atins de ea, moare în cele mai chinuțoare dureri. E bine de-i să ascultăm sfatul de mai sus și să ne lăpădam de un obicei care ne pânzește atât de crud viața.

Dr. I. C.

FOISOARA

Primii pași...

Primăvară

Ghiocelul ne vestește
Primăvara că sosește;
Cârduri mici de păsărele
Se întorc pe rând și ele,

Câmpul iar a înverzit
Și zăpada s'a topit;
Adieri de vânturi line
Se coboară pe coline.

Doina dulce iar răsună
Din cavatul dela stână,
Mielușei pe câmpii
Zburdă'n jocuri de copii.

Primăvară, primăvară,
Ești nădejde, ești comoară,

Dă-ne pace pe pământ,
Ce-i mai drag și ce-i mai sfânt.
de Simu Octavian et I E
Liceul „Gh. Lazăr”, Sibiu

Iovu Traian

Era în vremea celui alt războiu... L-am cunoscut pe Iovu Traian într'un spital militar. Avea genunchiul drept găurit de un plumb și mâna stângă atinsă în carne de o țandără dintr'o ghiulea rătăcită. Era de pe valea Murășului și, după cum spunea, era fecior de țaran cu stare.

Cum sta întins pe spate toată ziua, soții lui de suferință, cari nu aveau răni grele și căroră le era iertat să umble prin odaie și în grădina spitalului, se strâneau în jurul lui Iovu și cu povești și cimilituri se sileau să-i ușureze durerile.

Într'o după amiază caldă, toți bolnavii și schilavii din odaia noastră

am ieșit la umbră în grădină. În odaie nu rămase decât Iovu culcat pe spate și eu trântit pe o canapea, cu o gazetă în mână.

De câte ori ofta de durere, îmi îndreptam privirea spre el, fără să găsesc o vorbă de mângâiere, de ușurare pentru acest erou. El se uita la mine fără să zică ceva. Din privirea lui însă ceteam o sfială oarecare, pe care n'o înțelegeam.

Poate mai mult pentru a-și prinde vorbă, mă rugă să-i aduc un pahar de apă proaspătă.

I-am împlinit dorința, simțind în mine o mulțumire sufletească, că pot face și eu ceva pentru dânsul.

A gustat din apă foarte puțin, iar când mi-a întins paharul cu mâna tremurândă, și-a pironit ochii în ai mei, ca și când ar fi vrut să cetească ceva ascuns prin mine. M'am speriat, crezând că-i uitatul morții și l-am întrebat:

— „Te doare, Iovule?”

— „Mă doare, frate, mă doare rău, dar ia cetesc din ochii tăi, că tu ai mai mari dureri ca mine!”

— „Ba, Iovule! Durerea mea e mică și ușoară pe lângă a ta. O oboseală trecătoare și o mică răceală la plumăna dreaptă... încolo sănătos mă,” îi răspund eu.

— „Asta spune-o doctorului, da mie nu-mi spune,” — răspunde Iovu, lăsând ca un zâmbet ușor să-i alunece de pe buze.

Luând gazeta în mână, m'am trântit iară pe canapeaua de lângă fereastră. Iovu, ridicându-și capul de pe pernă, se uită lung la mine, apoi rupse tăcerea.

— „Mă, frate!.. Io nu știu ce ești tu în „țivilie”, dar bag seamă, că nu ești ca noi, ăștia mulți din „țimăru” nost. Tot cu gazeta în mână și ieri, du-te ce te-ai sgăurat un ceas la ea, ai aruncat-o pe masă,

Indrumări agricole pentru câmp și gospodărie

O nouă rânduială la industria pielăriei și a talpei

După documentele istorice tăbăcirea pieilor este cunoscută în țara noastră din cele mai vechi timpuri. În secolul al XVII-lea găsim în bună funcționare, aproape în toate orașele țării, breslele tălparilor și curelarilor. Primele fabrici au luat ființă acum 106 ani. Până în anul 1920 industria talpei, a pielăriei și încălțămintei a avut un avânt destul de mare, iar de atunci și până la începutul celui de-al doilea război mondial, această industrie s'a mărit și modernizat atât de mult încât nu numai că a îndesat întreaga noastră populație, dar începuse să vândă și în alte țări produsele ei. Cele mai multe fabrici și ateliere de talpă, pielărie și încălțăminte le avem în județele Ilfov, Cluj, Timiș, Târnava Mare, Bacău, Brașov, Bihor, Mureș, Sibiu.

Al doilea război mondial, prin felul în care l-am purtat, ne-a silit la atâtea străngeri încât astăzi aproape întreaga populație suferă mult din cauza lipsei de încălțăminte, dar mai cu seamă nu mai poate face față prețurilor care se cere. Pentru înlăturarea acestei stări de lucruri Ministerul de Industrie și Comerț va lua câteva măsuri, menite a așeza o ordine în tăbăcirea pieilor și împărțirea lor, în fabricarea încălțămintei și scăderea prețului tuturor produselor de pielărie și talpă.

Astfel, va închide toate tăbăcăriile care lucrează fără acte în regulă. Delegatul Ministerului și al O. R. A. P. localului va controla fiecare mică tăbăcărie și va închide pe aceea care nu are instalația ca să facă o bună prelucrare a pieilor brute. Tăbăcăriile controlate și găsite bune vor fi organizate în asociații pe județ, prin care, în viitor se va face împărțirea pieilor brute și controlul produselor lucrate. Ministerul de Industrie și Comerț se va îngriji ca aceste tăbăcării să aibă materiale minerale și sărurile trebuincioase tăbăcirii. Va interzice înființarea vreunei noi tăbăcării sau mărire a celor care lucrează astăzi, întrucât puțerea lor de lucru este mai

mare decât puțința de aprovizionare cu piei brute.

Ministerul de Industrie și Comerț mai studiază strângerea la olaltă a tăbăcărilor în unități mari industriale, ceea ce pe de o parte înlesnește controlul și împărțirea talpei și pieilor, iar pe de altă parte micșorează prețul de cost al fabricatelor.

În același timp Ministerul Agriculturii și Domeniilor se va îngriji de sporirea materiilor tanante produse în țară, precum și de sporirea pieilor brute, obligând fiecare fermă model sau proprietar agricol, cu cel puțin 10 hectare de pământ, să crească un număr corespunzător de vite și de porci, iar până la îndeplinirea acestor măsuri Statul va aduce din alte țări 3-4000 tone piei brute și 1000 tone săruri de chrom, piese de schimb și alte materiale trebuincioase tăbăcirii pieilor. **im.**

Curățitul pomilor primăvara

Până nu începe seva să circule în pom, fiecare gospodar în grădina sa de pomi trebuie să facă lucrarea numită tăietul sau curățitul pomilor. Această lucrare are de scop să înlăture toate crengile uscate și nefolositoare. Ea se face în felul următor. Se va avea grijă la tăiat să se dea și o formă frumoasă coroanei. Se taie toate ramurile rău crescute, ramurile încrucișate, rupte, cele lacome, cari trag hrana celorlalte și se vor lăsa la pomii bătrâni de 10-15 ani cam 16-20 crăci pornite din tulpină iar la cei tineri mai puțin. Deasemeni la pomii tineri până la al șaselea an se scurtează din vârful ramurilor cam pentru a nu crește prea înalte și pentru a se îngroșa tîietura se face pieziș asupra unui ochi ce se lasă în afară sau în părți. Dacă cumva coroana a rămas știrbă din cauza unei crăci rupte, se vor lăsa alte ramuri din dreapta și stînga pentru a se întinde în această lipsă.

Se vorocoli însă cu mare atenție ramurile mici din lăuntru coroanei

Cum alegem o vacă bună de lapte?

Adeseori alegerea unui animal pentru producția de lapte se face la voia întâmplării, fără să se țină seama de regulile pe care le dă știința.

Dintre animale domestice, vaca ocupă primul loc în ceea ce privește cantitatea de lapte pe care o dă pe zi și proporția în care acesta este consumat. Importanța alegerii poate fi înțeleasă de oricine, având în vedere că valoarea unei vaci atâră mai ales de această alegere. În acest scop dăm câteva norme practice de alegerea unei vaci bune de lapte.

1. **Rasa.** Trebuie să ținem seama de rasa din care face parte vaca. Nu toate rasele dau mult lapte. Rasa sură, de pildă, ce se crește în Câmpia Transilvaniei (cu coarne mari) dă mult mai puțin lapte decât rasele Simmenthal, Pintzgau și Schwiz, care se cresc tot prin Ardeal. Prima dă 1200—1500 litri pe an, iar celelalte până la 3000 litri și peste această cifră.

2. **Vârsta.** S'a constatat că vacile dau mult lapte între 4 și 9 ani. Se va ține seama deci și de etatea lor.

3. **Sănătatea.** O vacă bolnavă poate transmite boala omului prin laptele pe care acesta îl consumă. Trebuie să avem în vedere starea sănătății ei.

4. **Forma corpului.** O bună vacă de lapte trebuie să prezinte următoarele însușiri: capul să fie uscat, cu coarne mici și subțiri, urechile mici cu perli din lăuntru lor cât mai fini, gâtul puțin muscular, iar spinarea să fie cât mai dreaptă, cât mai largă și cât mai lungă. Pieptul să fie larg, partea dinapoi a corpului să fie mult mai desvoltată ca cea dinainte, iar picioarele dinapoi să fie mai depărtate ca să dea posibilitate ugerului să se desvolte cât mai mult. Pielea să fie fină și moale la pipăit, părul scurt, lăptos și unsuros. Ugerul tare la pipăit, nu e bun. Atât ugerul cât și sfârcurile trebuie să fie buretoase (moi), iar după mulgere să prezinte sbârcături.

De multe ori se văd — această la rasele bune producătoare de lapte — înafară de sfârcurile care se mulg și sfârcuri mai mici care nu se mulg. Prezența acestora din urmă dovedește că avem de a face cu o vacă bună de lapte.

Din partea dinainte a ugerului pleacă două vâni, care poartă numele de „Venele laptelui”. Cu cât acestea sunt mai groase și mai șerpuite, cu atât cantitatea de lapte pe care ne-o dă vaca va fi mai mare.

În ceea ce privește calitatea, o vacă cu lapte bogat în unt, lapte gras, trebuie să aibă părul cât mai unsuros. Practic, aceasta se poate constata trecând mâna cu degetele distanțate prin părul animalului. Aceasta rămâne unsă. Vacile cu părul aspru și cu pielea groasă dau lapte sărac în unt. În lăuntru urechilor unei vaci există o materie galbenă, numită cerumen. Cu cât stratul de cerumen este mai gros cu atât vaca dă lapte mai bogat în unt.

Credem că, venind cu aceste sfaturi practice, aducem un folos aceluia care au dreptul ca munca lor să fie răsplătită. **Ing. D. Cristea**

purtătoare de flori care mai târziu vor rodi. Dacă sunt prea lungi se va tăia din lungimea lor un sfert sau chiar jumătate, fără milă, căci cu cât vor fi mai puține fructe pe o ramură cu atât vor fi mai frumoase și mai sănătoase.

Această lucrare se face cu instrumente bine ascuțite, să nu se rănească ramurile. Se recomandă ca toate tăieturile să fie unse cu o soluție de piatră vânăță sau cu ceară de alfoit, dar e mai scumpă.

Instrumentele de care ne servim sunt: ferăstrăul de mână cu care se taie ramurile mai groase, forfecă și cosorelul care și ele servesc la tăietul ramurilor mai mici și acelea pe unde nu se poate introduce ferăstrăul.

Dacă toate acestea se vor face cu atenție și mare grijă, la orice gospodar, îi va fi drag să-și privească grădina cu pomi frumoși și va trage și foloase însemnate.

Nicolae Negrea

spre părerea de rău a tuturor celor din odaia noastră.

Iovu, întâi a protestat, spunând, că mai bine se duce pe front, decât să se despartă de prietenii și cunoscuții săi, dar spusele medicului de serviciu, că are să fie mai bine îngrijit ca în acest loc, l-au amăgit și s'a lăsat luat din patul, pe care zăcuse două luni încheiate.

Așezat pe targă, s'au început lucrările de adio. Cu câte unii da mâna de câte trei, patru ori și pentru fiecare a avut o vorbă frumoasă de mulțumire.

M'am imbulzit și eu printre cei mulți și întinzându-i mâna, i-am zis scurt!

— „Dumnezeu cu tine, Iovule!”

— „Și cu tine, fratele!” — răspunde Iovu. — „Și ai nădejde în Dumnezeu, care poate să-ți ușureze durerea, care-i nu numai a ta, ci a noastră, a tuturor...” adaugă Iovu.

care m'a privit în ochi.

... Pentru mine, e o mare taină și ezi, că ce-a crezut acest ficior de țaran de pe Murăș de mine și ce durere a descoperit ochii lui atât de blânzi și firea lui atât de răbdătoare.

Tot ce știu e, că era pe vremea, când din rândurile gazetelor dușmane nouă, vedeam ceriul neamului nostru întunecat și ultima rază de speranță începu a pipăi pentru a se stinge.

Petrea Dascălul

Glume

Teama lui...

Doi țărani bogăți stăteau de vorbă în fața primăriei. El pufăiau veseli din niște lulele îndopate cu mahorcă. Slobozind un nor des de fum albăstru, unul spuse:

— Mă loane, dacă ploile astea mai țin multă vreme toate vor ieși din pământ!

— Doamne ferește-mă de așa ceva!

— Te temi?

— Da, cumetre, că am îngropat cincii neveste în cimitir!..

Îi arată ea...

Doamna rămasă văduvă a dat ordin să se scrie pe mormântul soțului cuvintele: „Odihnească-se în pace.” După un timp, s'a deschis testamentul și văduva a rămas nemulțumită de felul cum soțul ei a înțeles să-și împartă averea.

S'a dus atunci la sculptor și l-a cerut să ștergă cuvintele „odihnească-se în pace.”

— Nu se poate doamnă, — a răspuns omul — acum au fost săpate în piatră.

— Atunci, adaugă dedesubt: „până ce ne vom întâlni.”

te-ai uitat așa de lung la ceriu ca un astronom Ba. Ion Rafilo, care-i cu petul lângă tine, zice că te-o văd plângând în zădar mai ascunzi, te cunoaștem și noi, cât ne ții de prostii, că tu ai ce ai pe sufletul tău.”

Pe coridorul lung al spitalului se auzeau izbitori de uși și glasurile bolnavilor: „vizita,” „vizita”.

— „Taci, că vom mai vorbi mâine”, zice Iovului și mă duc lângă patul meu, unde-mi era locul să stăm la vizita medicală.

După vizită n'am mai putut vorbi cu Iovu. Toți bolnavii s'au strâns ca de obicei în jurul lui, spunându-i cum și-au petrecut cu servitoarele din cuina spitalului. Voia bună a camarazilor înviorase și fața de ceară a acestui chinuit.

A doua zi, îndată după dejun, patru saniteți voinici au venit cu o targă și au dus pe Iovu în alt spital.

INFORMAȚIUNI ULTIMELE ȘTIRI

Abonamente:

Pe un an, pentru țărani și intelectuali dela sate	5000 Lei
Pentru negustori, comercianți și industriasi	10.000 „
Instituții și autorități	20.000 „
Abonamente de sprijin	40.000 „
Prețul unui număr	200 „

A murit Victor Ion Popa. La București, după o grea suferință, a murit scriitorul Victor Ion Popa, care a scris multe și foarte frumoase piese de teatru și povestiri pentru popor. A murit încă tânăr, când mai putea să aducă multe foloase neamului și poporului dela sate care îi era atât de drag.

Americanii ajută pe austriaci, prin aceea că, pe lângă medicamente și hrană le-a dat de curând un împrumut de 10 milioane dolari.

Noile taxe poșta'e. Incepând cu ziua de 1 Aprilie taxele poștale s'au mărit din nou. Dela această dată timbrele cari trebuiesc puse pe scrisori sunt următoarele: carte poștală simplă, 140 lei; scrisoare simplă în alte localități 300 lei; carte poștală ilustrată 200; imprimat 80 lei; taxa de recomandare 300 lei; taxa express-recomandat 600 lei. Telegramele se plătesc cu 100 lei cuvântul.

Cititorii grațiuți

(Urmare din pag. 1-a)

juns. Cea mai mare piedică a noastră sunt cititorii grațiuți ai Foii. Sunt grațiuți acești cititori nu pentru că le-am spune noi că le-o trimitem gratis, ci pentru că n'o plătesc deloc sau dacă o plătesc, o plătesc cu atâta întârziere că banul își pierde valoarea.

Noi n'o să-i dăm cu numele la Foae. Ne e rușine să facem așa ceva. In alte țări nu vezi nici măcar vre-o rugămintă cât de scurtă pentru plata abonamentului. Nu-i dăm cu numele la Foae, dar ne doare nepăsarea li iubim cum ne iubim un frate îndărătnic, E îndărătnic, dar ne este frate. Poate că într-o zi își va da seama și se va îndrepta.

Și atunci, ca și la întoarcerea fiului rătăcit despre care pomenește Sfânta Scriptură, bucuria noastră va fi nespuse de mare.

L. V. Spiridon

S'au scumpit și trenurile. Tot dela data de 1 Aprilie prețul biletelor de călătorie s'a scumpit cu 200%. In schimb reducerile de 50% ale funcționarilor sunt valabile și la trenurile rapide.

Prețul sifoanelor a fost fixat la 340 lei sifonul mare și 240 lei cel mic. Aceasta la consumator, nu la fabrică.

Inaintări in armată. In ultima vreme s'au făcut in armată numeroase inaintări in grad, atât la ofițeri cât și la subofițeri.

A izbucnit un valcan. Vulcanul Sakura Jima, de peninsula Kiusiu din Japonia a început să arunce foc și cenușă. Peste 6000 de oameni și-au părăsit locuințele și foarte mulți au fost omorâți și răniți. Lava ce iese pe gura vulcanului curge cu viteza de 20 metri pe ceas spre orașul Kagoșima, care are 180.000 locuitori. Toate ulițele orașului sunt acoperite de cenușă.

Cel mai mare înotător din lume e Pedro Cadioli, om de 52 ani din Buenos Aires. El a înotat pe fluviul La Plata, dela Rosario la Buenos Aires, distanță de 362 km. A stat in apă 3 zile, 3 ceasuri și 15 minute.

Lefuri de milioane pentru funcționarii din Ungaria. In Ungaria, cel mai mare salariu pentru un funcționar este de 14.000.000 pengö, iar cel mai mic este de 2—3 milioane pengö lunar. Afară de aceasta mai primesc ajutor familial in suma de 500.000 pengö de fiecare copil.

Un nou ajutor dat de URSS, poporului român. Din partea guvernului sovietic primim 155 locomotive, 15.000 vagoane și ne inchiriază 5356 vagoane de marfă.

Poșta Redacției

Ioan Belea Băita-Hunedoara. Vă socotim abonamentul ca pentru țărani.

Primăria comunei Inău-Someș. Rugăm a ne comunica la ce număr ați primit numai câte un exemplar.

Ionel Roșcovel, inv. Obreja, Alba „Primăvara” și „Problema țărănească” vor merge. „Lică Păturică” însă nu poate vedea lumina tiparului fiindcă e... negru și depe asta nihil nisi bene. Concertrați însă și mai mult materialul pe care sperăm să ni-l mai trimiteți.

Șt. Bucșa, Avrig. Am primit și va apare, dar fără desemne, din cauza pretului clișeelor. Mulțumiri. Așteptăm material nou.

Ce mai e nou în lume

In străinătate

In Bulgaria timp de o săptămână d. Kimon Gheorghieff a încercat în toate felurile să formeze un nou guvern, fără însă ca să reușească acest lucru. Aceasta este cu atât mai greu, cu cât este gata să înlocuiască pe ministrul de justiție și pe cel de interne, comuniști, cu alții dar tot din partidele cari formează Frontul Național, nu cu membri ai partidelor din opoziție. In toată țara s'au organizat întruniri in cari s'a cerut formarea unui guvern fără miniștri din opoziție.

Liga Națiunilor,

care s'a format curând după celălalt războiu mondial și care, la Geneva in Elveția, unde se adunau reprezentanții fiecărei țări, a încercat vreme de aproape 20 de ani să împiedice izbucnirea unui nou războiu, a fost desființată. După ce toate conferințele pentru dezarmare și pentru împăcarea feluritelor neînțelegeri dintre țări, s'a dovedit zadarnice și războiul a izbucnit, prăpădind iarăși milioane de vieți omenești, nu numai că nimeni nu mai credea in rostul ei, dar foarte mulți o luau in derădere. Acum ea a fost cu totul desființată, iar averea pe care o mai avea a fost preluată zilele acestea de către o comisie a Organizației Națiunilor Unite.

Un plan de dezarmare

pentru întreaga lume întocmește acum un senator american, Pepper. Acest plan va fi supus Organizației Națiunilor Unite. Vom vedea ce se va alege și cu acest plan. Poate că nu va mai avea aceiași soarte ca alte asemenea planuri dinainte de război.

In Belgia

guvernul pe care l-a alcătuit d. von Acker este compus din socialiști, liberali și comuniști, fără sprijinul partidului creștin-socialist, care are totuși cei mai mulți deputați in parlamentul țării.

Conferința de pace

se va deschide cu siguranță la data de 1 Maiu, 1946, cu toate că încă nu sunt terminate toate pregătirile.

Consiliul de Securitate,

care s'a întrunit la New-York a ținut numeroase ședințe. Prima chestiune asupra căreia s'a început discuția a fost aceea a Iranului (Persia). Uniunea Sovietică, prin d. Gromiko, delegatul său, a cerut ca să nu se discute această chestiune pentru că există discuții de aranjare a lucrurilor de drept între cele două țări. S'a respins acest lucru cu 9 voturi contra 2, iar delegatul URSS. a părăsit ședința pentru tot timpul cât se va discuta chestiunea persană. A fost chemat delegatul persan, care a arătat condițiile puse de URSS. pentru înțelegere, după care s'au cerut din nou informații dela guvernele Uni-

nii Sovietice și Iranului. Se crede in cele din urmă tot se va găsi puncte de înțelegere între cele două țări și n' se va apinde iarăși război acum când nici nu s'a stins bine

Alegerile din Grecia

in jurul cărora s'au purtat atâtea discuții, s'au ținut totuși la data la care au fost anunțate dela început, adică la 31 Martie. Au luat parte la aceste alegeri 21 de partide și grupuri politice, dintre cari 11 partide cer ca regele să se întoarcă în țară și să preia toate drepturile pe care are și 10 partide cari urmăresc formarea regatului Greciei intr-o formă publică. Unele partide au mers la alegeri, altele au format liste puri de partide, prezentând liste mune.

In ziua alegerilor a fost mare bucurie. Partidele de stânga, cu toate că au fost îndemnate stăruitor englezi și americani să se prezinte și să abțină și să caute să îndrepte și pe alți cetățeni să nu voteze. Cu toate acestea au fost cele mai puțin votate și au ținut chie în Grecia, nici nu se putea să treacă fără ciocniri. In urma acestor ciocniri au fost numeroși morți și răniți din toate taberele.

Până la ora la care încheiem acest articol rezultatul general al alegerilor încă n'a fost anunțat.

La noi în țară

Darul Elveției

In Elveția, țară care n'a luat parte la ultimul războiu care a cuprins aproape întreg pământul, s'a format o societate cu scopul de a ajuta țările cari au suferit de pe urma războiului. După ajutorarea Franței, Belgiei, Olandei, Jugoslaviei, Cehoslovaciei și Poloniei au trimis acum ajutoare și țării noastre. Astfel un profesor universitar și vestit medic din Zurich, d. Albert Moser însoțit de alți medici, au sosit aducând 8 autovehicule mobile albe și 180.000 de kg. „Neocid”, un fel de praf împotriva tifosului exantematic, care bântue în Moldova. Cu ei împreună va merge și această parte și o echipă de medici români.

Țara păcii vindecă ranele războiului.

D. Const. Titel-Petrescu

Se rămâne la hotărârea de a se prezenta in alegerile cari se așteaptă pe lângă proprii. Se svonește că s'ar li încercat să se împacă cumva cele două tabere social-democrate, dar pe altă parte fiecare din ele caută să câștige cât mai mulți partizani.

Alte două ministere

se spune că se vor înființa în curând. Unul va cuprinde comisaritul președintelor, comerțul cu străinătatea și aprovizionarea, iar altul se va ocupa de reconstrucția regiunilor cari au suferit mai mult din pricina războiului.

AVIZ

Intreprinderile comerciale și industriale pot folosi

CECUL DE DECONTARE - C. E. C.

la plata cotizațiilor lunare a asigurărilor sociale. — Operațiune este gratuită.

C. E. C. - Sibiu